

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	(9)
รายการตาราง.....	(12)
รายการภาพประกอบ.....	(13)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา.....	1
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์.....	17
ข้อเสนอในการศึกษา (สมมติฐาน)	17
ความสำคัญของการวิจัย.....	18
ขอบเขตของการวิจัย.....	19
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ระเบียบวิธีวิจัย.....	21
การเลือกพื้นที่ศึกษาและผู้ให้ข้อมูล.....	21
วิธีการรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการวิจัย.....	24
วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	30
การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล.....	30
3. บริบทของชุมชน.....	32
ลักษณะทางกายภาพของชุมชนและประชากร.....	32
ความทรงจำทางสังคมของคนในชุมชน.....	39
อาชีพและเศรษฐกิจของคนในชุมชน.....	41
วิถีชีวิตของชาวสวนยาง.....	45
4. โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมของบ้านน้ำเปรี้ยว.....	51
สภาพสังคมและวัฒนธรรม โดยทั่วไป.....	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิถีชีวิตแบบไทยมุสลิมและไทยพุทธ.....	53
ค่านิยม ความเชื่อและบรรทัดฐานทางสังคม.....	57
ค่านิยมในการแต่งงาน การคุมกำเนิดและค่านิยมเกี่ยวกับเพศของลูก.....	57
ค่านิยมเรื่องการศึกษา.....	59
การเคารพผู้อาวุโสและการถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ.....	60
ความเชื่อ.....	61
บรรทัดฐานทางสังคม.....	61
วัฒนธรรมบริโภค.....	64
สถาบันอนามัย.....	67
5. กระบวนการเลี้ยงดูเด็กของคนในชุมชนไทยพุทธและไทยมุสลิม.....	79
การคลอดบุตรและการดูแลแม่หลังคลอด.....	79
การเลี้ยงดูเด็กโดยทั่วไปของคนในชุมชน.....	82
การเลี้ยงดูเด็กที่สัมพันธ์กับสุขภาพช่องปาก.....	83
การให้นม อาหารเสริม อาหารว่างและอาหารมื้อหลัก.....	83
การดูแลสุขภาพช่องปาก.....	96
6. เงื่อนไขที่ส่งผลต่อกระบวนการเลี้ยงดูที่สัมพันธ์กับสุขภาพช่องปากเด็ก.....	102
เงื่อนไขระดับบุคคลและครอบครัว.....	101
ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของแม่.....	102
ประสบการณ์สุขภาพช่องปากของผู้เลี้ยงดูและบุคคลในครอบครัว.....	112
การดูแลสุขภาพช่องปากของบุคคลในครอบครัว.....	114
ระดับการศึกษา.....	115
ฐานะทางเศรษฐกิจ.....	116
เงื่อนไขระดับสังคมและวัฒนธรรม.....	118
วิถีชีวิต.....	118
ความเชื่อและค่านิยม.....	121
ความเป็นพุทธและมุสลิม.....	122
บริบทของชุมชนและสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม.....	124

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สถานภาพและบทบาททางสังคม.....	126
เงื่อนไขเชิงโครงสร้าง.....	126
เงื่อนไขอื่นๆ.....	127
7. กรณีศึกษา.....	129
กรณีศึกษาที่ 1.....	137
กรณีศึกษาที่ 3.....	146
กรณีศึกษาที่ 4.....	155
กรณีศึกษาที่ 5.....	163
กรณีศึกษาที่ 6.....	176
8. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	183
สรุปและอภิปรายผล.....	183
ข้อเสนอแนะและการนำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้.....	197
ข้อจำกัดของการศึกษา.....	201
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	202
เอกสารอ้างอิง.....	203
ภาคผนวก.....	208
แนวการสัมภาษณ์.....	209
แนวการสังเกต.....	216
ประวัติผู้เขียน.....	218

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลพื้นฐานของกรณีศึกษาทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม.....	23
2 ข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวม ข้อมูล.....	26
3 จำนวนที่ดิน และจำนวนครอบครัว.....	43
4 รายได้เฉลี่ยต่อปี และจำนวนครอบครัว.....	43
5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และพฤติกรรมของแม่ในการเริ่มทำความสะอาด พื้นลูก.....	103
6 ความรู้และพฤติกรรมของแม่เกี่ยวกับการใช้ยาสีฟันในเด็กเล็ก.....	105
7 ความรู้และการปฏิบัติเรื่องการแปรงฟันในเด็กเล็กในกลุ่มแม่ไทยพุทธ.....	106
8 ความรู้และการปฏิบัติเรื่องการแปรงฟันในเด็กเล็กในกลุ่มแม่ไทยมุสลิม.....	107
9 ระดับการศึกษาของกรณีศึกษา.....	115
10 ระดับฐานะทางเศรษฐกิจของกรณีศึกษา.....	116
11 เปรียบเทียบระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจกับการเลี้ยงดูเด็ก.....	117
12 เปรียบเทียบกระบวนการเลี้ยงดูเด็กระหว่างแม่ไทยพุทธและไทยมุสลิม.....	123
13 ข้อมูลทั่วไปของกรณีศึกษาไทยพุทธ.....	129
14 ข้อมูลทั่วไปของกรณีศึกษาไทยมุสลิม.....	129

รายการภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
2 แผนที่อำเภอเทพา.....	32
3 แผนที่ตำบลเกาะแก้ว แสดงบ้านน้ำเปรี้ยว (หมู่ที่ 2).....	33
4 ลักษณะภูมิประเทศของบ้านน้ำเปรี้ยว.....	33
5 การใช้รถจักรยานสัญจรในหมู่บ้าน.....	34
6 ถนนลาดยางและถนนลูกรังในหมู่บ้าน.....	34
7 เส้นทางคมนาคมในหมู่บ้านและเส้นทางติดต่อกับภายนอกหมู่บ้าน.....	35
8 ถนนลูกรังที่เชื่อมต่อกับถนนที่มาจากบ้านท่าฤๅษี.....	36
9 โรงเรียนบ้านน้ำเปรี้ยว ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าหมู่บ้าน.....	37
10 ป่าช้าของไทยพุทธอยู่ติดกับโรงเรียนและกุโบร์ของไทยมุสลิม.....	38
11 ลักษณะการตั้งบ้านเรือนของกลุ่มไทยพุทธและไทยมุสลิม.....	38
12 มัสยิดนุรรุคดิน สร้างเมื่อประมาณ 20 ปี มาแล้ว.....	39
13 อาชีพเลี้ยงวัวในหมู่บ้าน.....	42
14 สภาพของโรงเรียนเลี้ยงไก่ร้างที่ยังหลงเหลือให้เห็น.....	42
15 สวนยางของชาวบ้านบริเวณที่ราบเนินเขา.....	43
16 ชาวบ้านกำลังโห่ระยง (กรีดยางตอนฟ้ายังไม่สว่าง).....	46
17 จุฑรับชื่อน้ำยางบริเวณ “ท่าออก”	47
18 กลุ่มผู้หญิงนั่งเลี้ยงลูกด้วยกันในตอนเย็น.....	48
19 ผู้สูงอายุกำลังเลี้ยงดูหลาน.....	49
20 ผู้หญิงไทยมุสลิมในหมู่บ้านที่ไม่คลุมผ้าฮิญาบ.....	53
21 หญิงไทยมุสลิมกำลังละหมาดในตอนเที่ยง.....	54
22 กลุ่มผู้หญิงนั่งคุยกันตอนเย็นๆหลังเสร็จงานสวนยาง.....	63
23 ขนมกรูบกรอบสำเร็จรูปที่มีขายในหมู่บ้าน.....	65
24 รถยนต์เข้ามาขายอาหารสด กับข้าว และขนมหวานในหมู่บ้าน.....	66
25 เด็กๆกำลังซื้อลูกชิ้นจากรถเข็นที่เข้ามาขายตอนเย็นๆ.....	66
26 รถเข้าไปขายนมในหมู่บ้าน.....	67
27 โรงพยาบาลเทพา พ.ศ. 2547.....	68

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
28 สถานีอนามัยตำบลเกาะแก้ว.....	73
29 ถนนลาดยางในหมู่บ้าน เส้นทางไปสถานีอนามัย.....	73
30 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของสถานีอนามัย เช่น การเดินแอโรบิก และมีพื้นที่ ในบริเวณสถานีอนามัยให้ชาวบ้านมาเล่นกีฬา.....	74
31 ชาวบ้านไทยมุสลิมไปรับบริการที่สถานีอนามัยตำบลเกาะแก้ว.....	76
32 แม่กำลังป้อนนมปิงซุบน้ำอุ่นให้ลูก.....	90
33 โยเกิร์ตเป็นอาหารว่างอย่างหนึ่งของเด็ก.....	95
34 ช่องปากของลูกของไมมูเนาะ มีฟันหน้าบนและฟันกรามล่างซี่แรก.....	98
35 ครอบคร้วไมมูเนาะ	99
36 ช่องปากลูกของฮายาตี ฟันยังไม่ผุ.....	109
37 ช่องปากลูกของมะลิวัลย์ ฟันยังไม่ผุ.....	109
38 ช่องปากลูกของเยวภา ฟันยังไม่ผุ.....	109
39 ช่องปากลูกของคอรียะ ฟันหน้าบนผุ ฟันหน้าล่างยังไม่ผุ.....	110
40 ช่องปากลูกของไมมูเนาะ ฟันหน้าบนผุ และฟันกรามล่างซี่ 2 ซี่.....	110
41 ช่องปากลูกของรุสนา มีฟันผุหลายซี่ทั้งฟันบน และฟันล่าง.....	110
42 ช่องปากลูกของจิตรา ฟันไม่ผุ.....	111
43 ช่องปากลูกของเอมอร.....	111
44 ร้านค้าข้างบ้านฮายาตี.....	130
45 น้องวาซิมกำลังกินไอศกรีมที่ญาติซื้อให้.....	135
46 บ้านของมะลิวัลย์.....	138
47 น้องกอล์ฟขี่จักรยานเล่นใกล้ๆบ้าน.....	147
48 ร้านค้าข้างบ้านน้องกอล์ฟที่น้องกอล์ฟเดินไปซื้ออาหารเข้ากินเอง.....	148
49 ขนมที่มีขายในร้านค้าตรงข้ามบ้านน้องกอล์ฟ.....	149
50 ขนมที่มีขายในร้านค้าตรงข้ามบ้านน้องกอล์ฟ.....	150
51 แม่กำลังซื้อลูกชิ้นจากรถเข็นให้น้องกอล์ฟ	151
52 บ้านของรอชียะ (หลังเล็ก) อยู่ติดกับบ้านแม่สามี (หลังใหญ่).....	156
53 บ้านของเยวภา.....	163

รายการภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
54 บ้านป่านาที่ช่วยรับเลี้ยงน้องออย.....	164
55 การเลี้ยงลูกแบบบ้านๆที่ไม่พิถีพิถันเรื่องสุขอนามัย.....	167
56 น้องออยหิบบวดนมและขวดน้ำกินเอง.....	168
57 ร้านค้าตรงข้ามบ้านเขาวงกต.....	169
58 บ้านของจิตรา.....	176
59 บ้านขายของน้องดาวที่เป็นร้านขายขนม.....	181
60 รูปเงื่อนงำที่ส่งผลต่อกระบวนการเลี้ยงดูเด็ก0-3 ขวบที่สัมพันธ์กับ สุขภาพช่องปาก.....	197